

ГІБРИДНИЙ НАРАТИВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ ПОСТМОДЕРНІСТСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ: ЕМОДЖІ ЯК НОВІТНІЙ СЕМІОТИЧНИЙ КОД

*Світлана Наместюк,
доцент кафедри іноземних мов,
Буковинський державний медичний університет
E-mail: namestyuk.lana@bsmu.edu.ua*

Впровадження емоджі у французькій постмодерністській літературі є важливим кроком у розвитку писемності та візуальної комунікації. Це відносно новий феномен, який часто пов'язують з цифровими комунікаціями. Включення емоджі у літературний процес відображає сучасні тренди цифрової епохи і підкреслює зростаючу взаємозв'язок між текстом і зображенням. Це можна розглядати як продовження літературних експериментів, започаткованих авангардистами і постмодерністами.

Постмодерністська література характеризується деконструкцією літературних норм, грою з формами та структурами, а також взаємодією різних видів дискурсів. Використання емоджі в деяких текстах можна розглядати як продовження цього експерименту, де чисто вербальне письмо частково поступається місцем візуальним елементам, щоб збагатити або ускладнити сенс.

У цьому контексті емоджі можуть розглядатися як продовження текстуальних досліджень таких письменників, як Жорж Перек або Італо Кальвіно, які прагнули розширити межі того, що можна вважати «літературним» [1]. Таким чином, емоджі стає формою мультимодального вираження, перетином між мовою і зображенням.

У постмодерністській літературі, яка грає з очікуваннями читачів, емоджі можуть служити іронічним або метатекстуальним інструментом. Додавання емоджі може змінити сенс фрази або створити іронічний контраст із вербальним змістом, виступаючи в ролі невербального коментаря. Наприклад, письменник може використати емоджі з усмішкою в кінці сумної фрази, щоб підкреслити розрив або звернути увагу читача на природу виражених емоцій.

Постмодернізм часто акцентує увагу на фрагментації сенсу та плюралізмі інтерпретацій. Емоджі, як візуальний символ, значення якого залежить від контексту та інтерпретації, ідеально відповідає цьому підходу. Один і той самий емоджі може бути прочитаний по-різному залежно від читача і ситуації, що додає складності до сприйняття тексту.

Деякі автори використовують емоджі критично, щоб висвітлити питання поверховості в цифровій комунікації. Спрощення емоцій за допомогою емоджі можна вважати збідненням мови та нюансів, зведенням складних людських почуттів до стандартизованих іконок [2, с. 196]. У цьому контексті емоджі стає об'єктом роздумів про вплив цифрової епохи на мову і культуру.

Емоджі, здатний звести ідею або емоцію до одного зображення, також може розглядатися як сучасний наступник ієрогліфів або візуальної каліграфії. У поетичному контексті емоджі можуть бути використані для створення

візуальних і звукових ігор, для гри з багатозначністю, а також для створення сучасних каліграм, де форма візуального тексту нерозривно пов'язана з його змістом.

Деякі сучасні французькі письменники, хоч поки і нечисленні, починають включати емодзі у свої твори. Вони прагнуть показати трансформації мови під впливом технологій і Інтернету. Автори, як-от Жан-Філіп Туссен або Давид Дюфрен, досліджують ці нові форми мультимодального нарративу, хоча їх інтеграція залишається обмеженою у традиційному літературному просторі. Жан-Філіп Туссен та Давид Дюфрен, обидва письменники з різними літературними підходами, досліджують мультимодальні нарративи, зокрема використання емодзі, щоб розширити межі літератури в умовах цифрової епохи.

Жан-Філіп Туссен, відомий своїм мінімалістичним стилем письма та схильністю до гри з формою і змістом, використовує цифрові елементи, такі як емодзі, щоб підкреслити динаміку сучасної комунікації. У його творах, хоч емодзі не займають центрального місця, вони виконують роль маркерів емоцій або візуальних пауз, які дозволяють читачеві задуматися про контраст між традиційним нарративом і новими формами висловлення.

Жан-Філіп Туссен розглядає емодзі як спосіб додати новий шар до розповіді, не втрачаючи при цьому характерного для нього мінімалізму. Емодзі можуть виступати як своєрідні «знаки пунктуації» сучасного цифрового світу, що дозволяє передавати іронію або неоднозначність без додаткових пояснень. Його експерименти відображають бажання адаптувати літературні форми до нових комунікативних реалій, де візуальне стає важливим складником тексту.

Давид Дюфрен, який також є журналістом і автором інтерактивних документальних проєктів, використовує емодзі в ширшому контексті мультимедійних нарративів. Його роботи часто перетинають межі між літературою, журналістикою та візуальним мистецтвом. Він досліджує, як цифрові символи, такі як емодзі, можуть бути інтегровані в традиційні форми письма для створення нового типу літературного досвіду.

У своїх експериментальних проєктах Дюфрен поєднує текст, емодзі, відео та інші інтерактивні елементи, щоб створити гібридний нарратив, де читач/користувач стає активним учасником процесу. Емодзі в його творах можуть символізувати миттєві реакції, емоційні стани або навіть викликати соціальну взаємодію, що є особливо важливим у його документальних роботах, де залучення аудиторії стає ключовим елементом. Він використовує ці символи для підкреслення тем, пов'язаних із сучасною політикою, технологіями та соціальними змінами.

І Туссен, і Дюфрен прагнуть дослідити можливості емодзі як частини нової форми літературного дискурсу, що об'єднує візуальні та текстові елементи. Для них емодзі — це не просто спосіб спрощення мови або реакція на цифрову культуру, а інструмент для побудови складніших, багатосарових нарративів. Вони використовують емодзі для того, щоб розкрити нові аспекти взаємодії між текстом і зображенням, надаючи літературі додаткові засоби вираження емоцій, настроїв і відносин у сучасному світі.

Такі експерименти з емодзі в літературі можна розглядати як частину ширшої культурної трансформації, де література стає більш мультимодальною, інтерактивною і візуальною, відповідаючи на виклики цифрової епохи [3].

Отже, використання емодзі у французькій постмодерністській літературі – це ще зародкове явище, але воно відображає ширшу трансформацію того, як ми сприймаємо текст і зображення в цифрову епоху. Емодзі, далеко не просто інструмент неформальної комунікації, знаходить своє місце в літературних експериментах, пропонуючи нові способи гри зі змістом, формою і вираженням емоцій.

Список використаних джерел

1. Bazzaz Dahlia. *Emoji can help manage the emotional tone of work*. 2016. URL: <http://www.theaustralian.com.au/business/companies/emoji-can-help-manage-the-emotional-tone-of-work/news-story/89b5969c7359df780dec6c4825d77f4b>
2. Belisle Claire, Guy Jouannade. *La Communication visuelle : Rétroprojecteur Microordinateur*, Paris : Les Éditions d'organisation. 1988. P. 196.
3. Bliss-carroll N L. *The Nature, Function, and Value of Emojis as Contemporary Tools of Digital Interpersonal Communication*. Thèse, Gardner-Webb University. 2016. Repéré dans ProQuest Dissertations Publishing (10191572)

УКРАЇНОЦЕНТРИЧНИЙ РАКУРС ЛІТЕРАТУРНИХ ТЕКСТІВ МИКОЛИ ЛАЗОРСЬКОГО

*Іван Немченко,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
української й слов'янської філології та журналістики,
Херсонський державний університет
E-mail: nemchenko1958@ukr.net*

Українськість проглядає заледве не з кожного твору Миколи Панасовича Лазорського (М. П. Коркішка, 1890-1970), письменника з Австралії. Про які події та постаті вітчизняної та світової історії та культури не вів би мову автор, традиційно ці белетристичні матеріали інтерпретуються з проєкцією на український світ, нашу ментальність та історичний досвід.

Усі зразки великої прози М. Лазорського, а це історичні романи «Гетьман Кирило Розумовський» [1], «Патріот» (про Григора Орлика та українську політичну еміграцію XVIII сторіччя) [2], «Степова квітка» (про Роксолану й династії князів Вишневецьких, Глинських, Острозьких) [4] закорінені в український ґрунт. Також вимріяний, але так і незавершений проєкт романного формату, присвячений легендарній княжні Таракановій, мав спиратися на українську версію її походження.

Автор простежує в своїх романах белетризовані життєшляхи патріотично налаштованих діячів, що в силу своїх можливостей дбали про Україну, її